



POLITIEMBETSMENNENES
LANDSFORENING

Justisdepartementet
Postboks 8005
0030 Oslo
sendes også elektronisk til;
postmottak@jd.dep.no

Deres referanse
200800812-/SNO

Vår referanse
PEL/CAL

Dato
fredag, 6.juni2008

Høringsuttalelse til endringer av funksjonstid til politidirektørens åremål m.m.

Det vises til departementets høringsutkast av 13. mai d.å.

Under følger Politiembetsmennenes landsforenings (PEL) uttalelser til forslagene.

I forbindelse med at Justis- og politidepartementet har sendt ut på høring å endre funksjonstiden til direktøren for Politidirektoratet har PEL mottatt en rekke reaksjoner fra sine medlemmer. Uten unntak har alle disse vært negative.

Selv om PEL understreker at vi på ingen måte er negative til at nåværende politidirektør, men at vi tvert i mot har den største respekt for henne som fagperson og leder, er det likevel flere grunner til at vi stiller oss kritiske til forslaget om forlenget funksjonstid.

Stillingen som direktør for Politidirektoratet er av stor samfunnsmessig betydning, og direktøren har selv sterk mulighet til å påvirke og forme norsk politi. Da politidirektørstillingen ble opprettet ble det sterkt vektlagt at hensynet til demokratisk kontroll med stillingen tilsa mulighet for en kortere forlengelse av åremålet enn hva som var tilfelle hva angår andre direktoratsledere. Det ble i denne sammenheng påpekt at stillingen sto i en særstilling fordi politi- og lensmannsetaten forvalter statens mulighet for bruk av fysisk tvang i fredstid.

Da nåværende politidirektør fikk forlenget sitt åremål for to år siden, mener PEL at det den gang forelå en naturlig anledning til å vurdere hvorvidt disse hensynene tilsa at man opprettholdt en kortere forlengelsesmulighet, eller om det var behov for å foreslå en endring, noe som ikke ble gjort. Nå to år senere, ett år før forlengelsen løper ut, fremstår det derfor som noe underlig at man velger å foreslå denne lovendringen. Utad fremstår forslaget som et dårlig forberedt hastverksarbeid.

En annen utfordring er at dette lovendringsforslaget fremstår som en ren ansettelsessak. Ingen kan bestride at nåværende politidirektør har gjort en innsats for norsk politi som det står stor respekt av. Ingen vil heller påstå, eller antyde noe annet, enn at hun er svært godt kvalifisert til å fortsette i stillingen ytterligere tre år. Det blir imidlertid svært vanskelig å uttale seg kritisk til lovforslaget uten at det samtidig kan oppfattes som at man er kritisk til nåværende direktør. Så vidt PEL er kjent med, er dette også årsaken til at ingen av politidistriktene vil svare på høringen.

For det første mener vi at en slik endring burde ha vært foreslått i forbindelse med ansettelse av en ny person i stillingen. Slik saken fremstår nå er begrunnelsen for en forlengelse for tett knyttet til nåværende direktørs person. Begrunnelsen skal også ha gyldighet for de personer som i fremtiden vil fylle rollen som politidirektør, og det blir derfor feil og begrunne en forlengelse med at det er viktig at nåværende direktør blir sittende i ytterligere tre år.

For det andre mener PEL at det foreligger et sterkt behov for å se nærmere på hele bruken av åremålsinstituttet i politiet. I dag er det en rekke sider ved dette, som en samlet politimestergruppe mener ikke fungerer, som for eksempel lønnsfastsettelsen og det faktum at man ikke har noe å tilby personer som er ferdige med sine åremål. Mange politimestere fremhever også at de anser at åremålsinstituttet bidrar til å gjøre de som omfattes av dette, mindre uavhengige og medfører at de vegrer seg for deltakelse i samfunnsdebatten. Det finnes ingen grunn til å mene at disse hensynene skulle ha mindre vekt i forhold til åremålsansettelse av politidirektøren. Politimestergruppen i PEL reagerer derfor sterkt på at man nå velger å foreslå denne endringen uten samtidig å foreta en mer helhetlig evaluering av åremålsinstituttet.

Det kan heller ikke underslås at Justisministerens uttalelser om viktigheten for norsk politi av at nåværende direktør fortsetter, oppfattes som et signal om at det ikke finnes andre kvalifiserte kandidater til stillingen. Helt generelt mener PEL at det alltid kan anføres argumenter for at en ny person vil kunne tilføre andre perspektiver og ny energi, uten at dette er å oppfattes som kritikk mot nåværende direktør. Av erfaring anføres at ingen er uerstattelig, og at det gjennom ansettelsesprosesser som regel ”dukker opp” gode kandidater til å overta, når noen går av. Vi er overbevist om at det ville vært tilfelle også denne gang. Disse signalene oppleves nok derfor som lite motiverende for personer som har innstilt seg på å søke stillingen, og som nå må vente i ytterligere tre år.

Avslutningsvis vil PEL påpeke at alle de hensyn som taler for henholdsvis kontinuitet, fornyelse og samfunnskontroll forelå for åtte år siden, slik de også forelå ved forlengelsen for to år siden. Disse hensynene burde derfor i nyere tid ha blitt grundig vurdert, og det fremstår derfor som underlig for oss, at man velger å fremme dette forslaget nå, uten først å ha gjennomført en mer helhetlig vurdering av åremålsinstituttet.

For Politiembetsmennenes Landsforening

Curt A. Lier
Leder